

การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน

นางสาวนนุช พิเชษฐพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974 - 566 - 889 - 3

013384

I 158A6295

3

A STUDY OF THE ORGANIZATION OF ACTIVITIES FOR PROMOTING
READING IN ELEMENTARY SCHOOLS LIBRARIES UNDER THE JURISDICTION OF
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION ACCORDING TO THE OPINIONS
OF SCHOOL LIBRARIANS AND ADMINISTRATORS

Miss Nongnoot Pichedpan

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหาร
โรงเรียน

โดย นางสาวนงนุช พิเชษฐพันธ์
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธसार

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)
รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศนา เข้มมณี)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธसार)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหาร
โรงเรียน

ชื่อนิติคุณ นางสาวนงนุช พิเชษฐพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธसार

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหาร
โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ครูบรรณารักษ์ จำนวน 107 คน
และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 107 คน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. แบบสอบถามครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของ
ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ เดิมข้อความในช่องว่าง
และแบบปลายเปิด

2. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนในการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และเดิมข้อความลงในช่องว่าง

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูบรรณารักษ์จัดมากที่สุดคือ การเล่านิทาน คิดเป็นร้อยละ 78.85 รองลงมาคือการแนะนำหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหา การจัดนิทรรศการ การรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน ตามลำดับ และจัดกิจกรรมอื่น ๆ (ประกวดเรียงความ คัดลายมือ ใ้คว้าที่) ที่จัดน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.65

สำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูบรรณารักษ์ได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้

1. การเล่านิทาน มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือ ครูบรรณารักษ์จะเป็นผู้พิจารณาเรื่องที่จะเล่าจากเนื้อหาที่สนุกสนานและมีคติเตือนใจ โดยใช้วิธีการเล่าจากหนังสือ ให้ความเวลาในการเล่า 10 - 20 นาที ช่วงพักกลางวัน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือขาดอุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน
2. การแนะนำหนังสือ มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือ ครูบรรณารักษ์จะเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาสาระดี ปัญหาที่พบมากที่สุดคือมีหนังสือใหม่จำนวนน้อย
3. การแข่งขันตอบปัญหา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปัญหาที่ดั่งขึ้นส่วนใหญ่เป็นประเภทความรู้ทั่วไป โดยให้เวลาในการเขียนคำตอบส่ง 1 สัปดาห์หรือน้อยกว่า สำหรับปัญหาที่พบมากในการแข่งขันตอบปัญหา คือ เวลาในการจัดมีน้อย
4. การจัดนิทรรศการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนเข้าไปใช้ห้องสมุด โดยจัดตามเหตุการณ์และวันสำคัญ สถานที่ที่จัดคือบริเวณทางเข้าห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับระดับผู้ชมและใช้เวลาประมาณ 1 - 2 สัปดาห์ สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดคือด้านงบประมาณ
5. การรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะหัดอ่าน หัดเขียน โดยพิจารณาจากนิทานที่นักเรียนแต่งและขอความร่วมมือในการรวบรวมจากครูในโรงเรียน สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดคือขาดคนช่วยรวบรวม

ผู้บริหารโรงเรียนได้กล่าวถึงการให้ความสนับสนุนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทั้งด้านงบประมาณและด้านบุคลากรไว้ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ ได้จัดหาเงินพิเศษและสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเงินพิเศษเพื่อใช้จ่ายในท้องสมุด
2. ด้านบุคลากร ได้ให้ความร่วมมือในการกำหนดและแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับครูบรรณารักษ์อย่างเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้ครูบรรณารักษ์ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูบรรณารักษ์โรงเรียนอื่น นอกจากนี้ยังส่งครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมบรรณารักษศาสตร์และเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of the Organization of Activities for
Promoting Reading in Elementary Schools Libraries
Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan
Administration According to the Opinions of School
Librarians and Administrators

Name Miss Nongnoot Pichedpan

Thesis Advisor Assistant Professor Prakong Suthasarn

Department Elementary Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purpose :

This research is for studying the reading promoted activities in the primary school library under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan. This research is upon the school librarians and administrators.

Procedures :

The research datum are from 107 school librarians and 107 school administrators in the primary schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan.

The instruments were :

1. The questionnaires for the school librarians are about the reading promoted activities in the primary school. The tests are multiple choice, filling in the blank and open questions.

2. The questionnaires for the administrators are about supporting the mentioned activities. The tests are multiple choice and filling in the blank.

The collected datum were analyzed by means of percentage.

Finding :

The most activities which the librarians made are Story Telling 78.85%. The next are Book Suggestion, Answering Riddle Contest, Exhibition, Collecting Student's Work, respectively. Another activities (essay, handwriting, and debate) are the least one 8.65%.

The school librarians's opinion about activities principle are as follow :

1. Story Telling : It's aim is for making the students eager to read. The librarians consider the good and enjoyable stories. They will tell the story from the book for about 10 - 20 minutes during the mid-day break time. The most problem is lack of story help.

2. Book Suggestion : It's aim is for making the students eager to read. The librarians will select the good one. The most problem is lack of new books.

3. Answering Riddle Contest : It's aim is for making the students eager to use the library service. Almost questions are about the general knowledge, the answer can seek for the answer within one week. The problem is the least time.

4. Exhibition : It's aim is for making the students eager to use the library service. It's topic is depend upon the general event and special occasion.

5. The Collection of the Student's Work : It's aim is for making the students eager to trian about reading and writing. The consideration is from the student's essay. The librarian will ask for the other teachers' co-operation but the problem is lack of collector.

The administrator's mentioned activities support about budget and person are :

1. Budget : Preparing the special money and encouraging the librarian to seek for the fund.

2. Person : Co-operating in planning and solve the problem about the promotion with the librarians and encouraging the librarians todiscuss with others. Moreover, the librarian will be trained occasionally and continue his education.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน" สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง สุทธसार อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งกรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ ตลอดจนแนะแนวทางและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง แม้ว่าท่านจะมีภาระกิจมากมาย แต่ก็ให้คำแนะนำช่วยเหลือทุกครั้ง และให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรมณี ศิริโชติ, อาจารย์วิภาศิริสวัสดิ์, อาจารย์จิตอารมย์ สวัสดิ์ชิตัง, อาจารย์วรวรรณ ทวีศิลป์, อาจารย์แน่นน้อย เพียรสุขสวัสดิ์, อาจารย์กัญญา เศษากวิวัฒน์สกุล ที่ได้ให้คำแนะนำและให้กำลังใจอย่างดียิ่งมาตลอด ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความสะดวกและความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล อีกทั้งขอขอบพระคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือ เป็นอย่างดีตลอดมา

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากท่านที่กล่าวนามมานี้ เป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นางนุช พิเชษฐพันธ์

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการอ่าน	9
ลักษณะการอ่าน	11
ปัญหาการอ่าน	1.3
การส่งเสริมการอ่าน	14
ห้องสมุดโรงเรียนกับการส่งเสริมการอ่าน	16
หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	17
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียน	18
การจัดนิทรรศการ	21
การเล่านิทาน	25
การแนะนำหนังสือ	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การแข่งขันตอบปัญหา	30
การรวบรวมผลงาน เขียนของนักเรียน	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	108
ประวัติผู้เขียน	141

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามสถานภาพทั่วไป	47
2	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามหน้าที่การสอน	50
3	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามประสบการณ์การดำเนินงาน ห้องสมุด	51
4	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	52
5	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามการจัดนิทรรศการ	54
6	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามการจัดกิจกรรม การเล่านิทาน	58
7	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามการจัดกิจกรรม แนะนำหนังสือ	62
8	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามการจัดกิจกรรม แข่งขันตอบปัญหา	65
9	จำนวนและร้อยละของครูบรรณารักษ์ จำแนกตามการรวบรวมผลงาน ของนักเรียน	68
10	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพทั่วไป ...	71
11	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ ด้านห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา	73
12	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามแหล่งที่มาของ งบประมาณ	74
13	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับ	75

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
14	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการขออนุญาต จัดหาเงินพิเศษเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดย ครูบรรณารักษ์	76
15	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการจัดหา เงินพิเศษเพื่อใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	77
16	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการส่งเสริมบุคลากร..	78

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย